

Соціальний педагог – професія захисту

**(бібліографічний огляд літератури
з нагоди Дня працівника соціальної сфери України)**

**«Воістину великий той,
хто володіє великим
милосердям».**

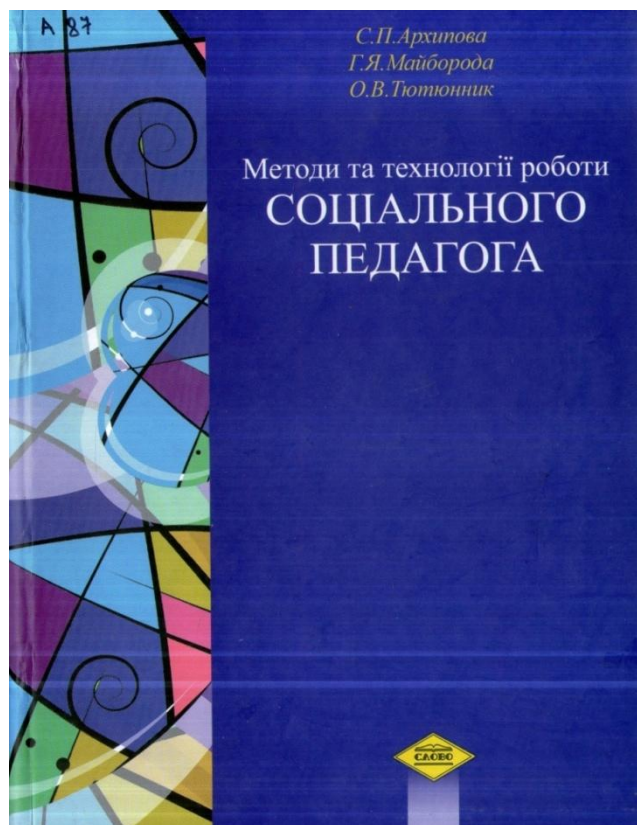
Фома Кемпійський.

Соціальний педагог — це спеціаліст, у компетенцію якого входить надання педагогічної, психологічної, психотерапевтичної та соціальної допомоги людям, які її потребують.

Професійна діяльність соціального педагога – це комплекс взаємопов'язаних напрямів діяльності (виховна, навчальна, розвиваюча, соціокультурна, комунікативна, організаторська тощо), спрямованих на різні об'єкти, для здійснення яких необхідні певні професійні знання, вміння і навички, а також професійно важливі якості.

Соціальна педагогіка – не просто професія. Вона вимагає ще й специфічної спрямованості особистості. Без перебільшення можна сказати, що робота соціального педагога – це завжди покликання. Без справжнього покликання жодна людина довго не утримається на посаді, де кожна мить присвячена спілкуванню з іншою людиною або цілими людськими колективами, контрольованому впливу на неї, самоконтролю і обміркуванню кожного свого кроку, кожного промовленого вислову. Ця професія все життя соціального педагога перетворює на цілковиту «соціально-педагогічну технологію». А це ж і є характеристикою справжньої інтелігентної людини.

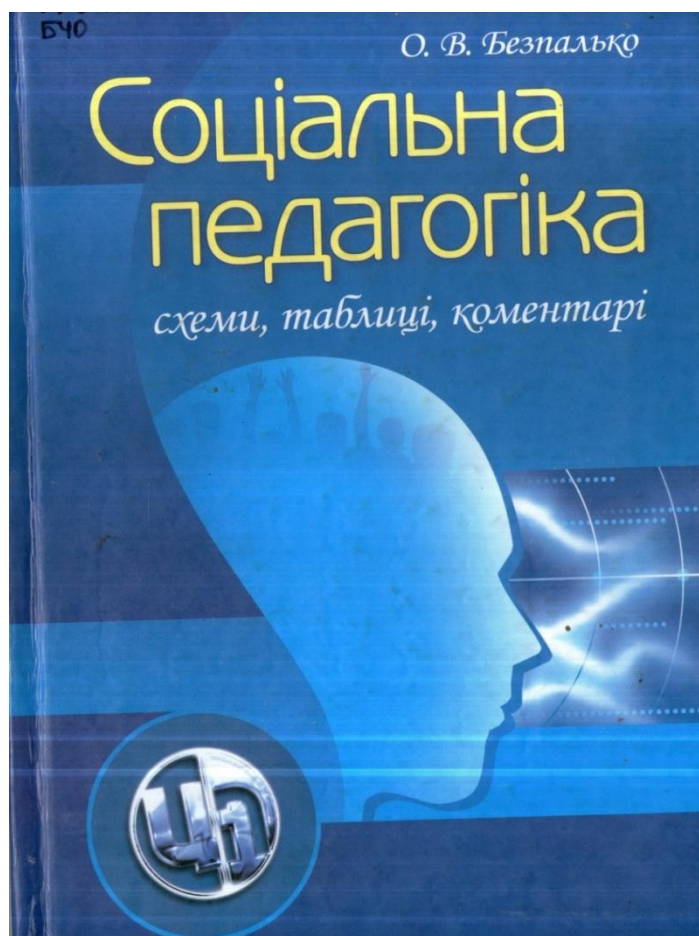
Допомагати іншим знайти себе в цьому світі – складна і водночас цікава місія. Долучитися до її виконання зможе кожен, хто вирішить стати соціальним педагогом.

Архипова, С. П. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посіб. / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода, О. В. Тютюнник ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. – К. : Слово, 2011. – 496 с.

Професія «соціальний педагог» більше десяти років як зареєстрована Міжнародною організацією праці. Соціально-педагогічна діяльність є різновидом педагогічної діяльності, що спрямована на вирішення завдань соціального виховання та соціального захисту. Діяльність соціального педагога передбачає використання різноманітних методів, прийомів, засобів.

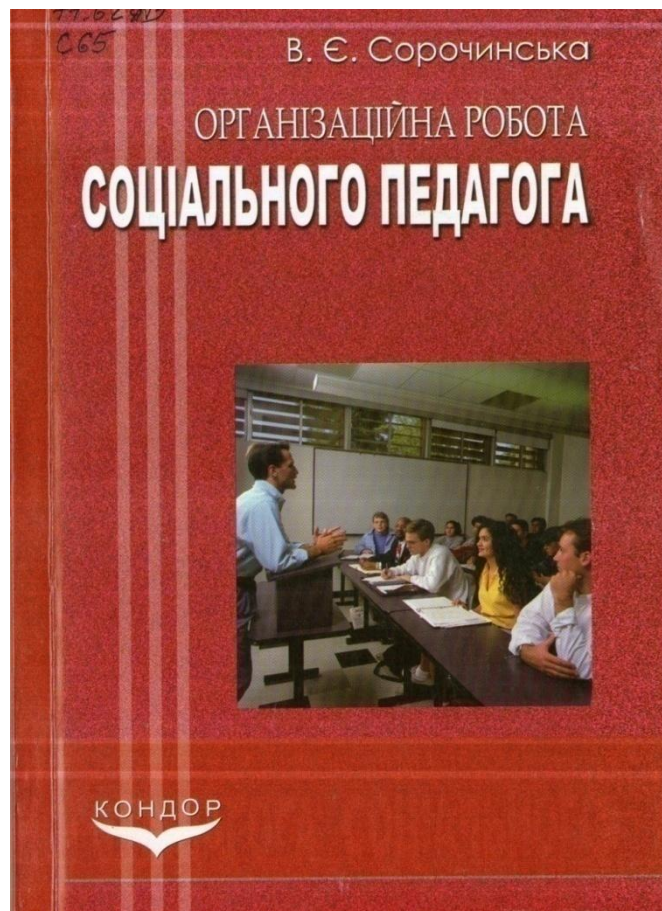
У навчальному посібнику висвітлено актуальні питання соціально-педагогічних технологій з урахуванням вимог до підготовки фахівців із соціальної педагогіки. Представлено теоретичні та практичні аспекти технології роботи соціального педагога з сім'єю, дитячими та юнацькими організаціями, обдарованими дітьми, дітьми з обмеженими можливостями, а також технології проектування, телефонного консультування, шляхи подолання професійної деформації соціальних педагогів.

Безпалько, О. В. Соціальна педагогіка : схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / О. В. Безпалько ; МОН України, Київський міський пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 207, [1] с.

Розвиток соціально-педагогічної роботи в Україні за останнє десятиліття характеризується переосмисленням традиційних підходів до роботи з дітьми та молоддю, значними змінами та новаціями у цій сфері.

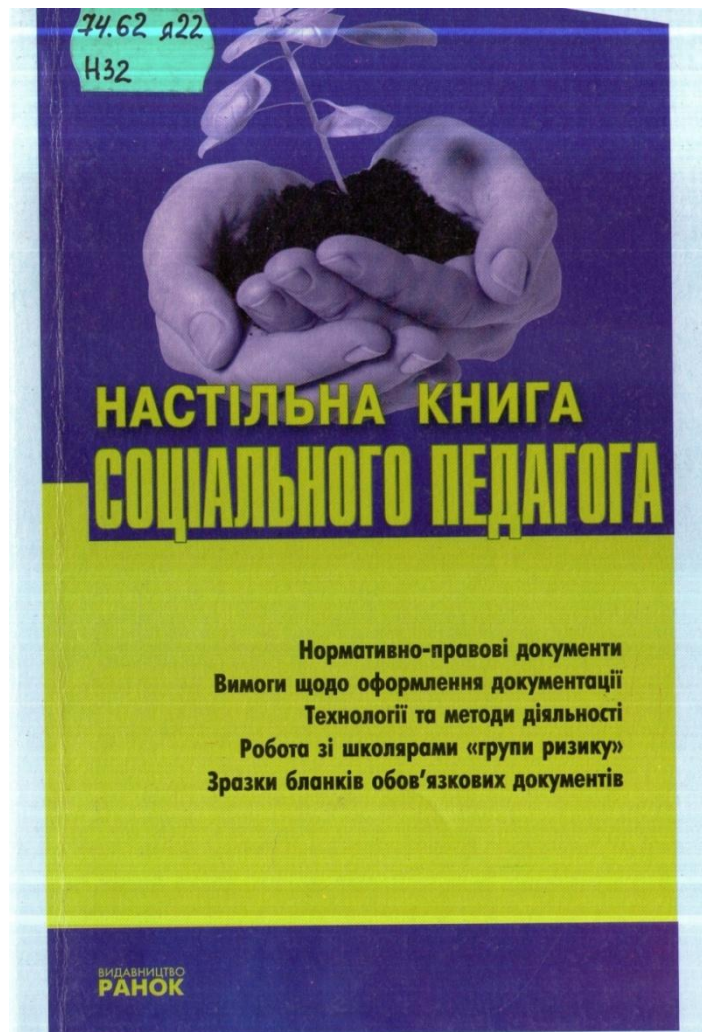
У посібнику запропоновано нові підходи до теоретичної підготовки соціальних педагогів з урахуванням сучасних тенденцій у практиці соціально-педагогічної роботи. Узагальнено матеріали словників, навчальних посібників та монографій. Теоретичний матеріал, викладений у поясненнях, є основою для самостійного опрацювання і поглиблення знань з проблем теорії та практики соціально-педагогічної роботи із запропонованого після кожної теми переліку інформаційних джерел.

Сорочинська, В. Є. Організація роботи соціального педагога : навч. пос. : реком. МОН України / В. Є. Сорочинська ; Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. – К. : Кондор, 2010. – 208 с.

Соціальна педагогіка – це наука про соціальне становлення і розвиток особистості з урахуванням педагогічних можливостей різних соціальних інститутів. Об'єктом соціальної педагогіки є процес розвитку людини в соціумі на основі всієї сукупності соціальної взаємодії.

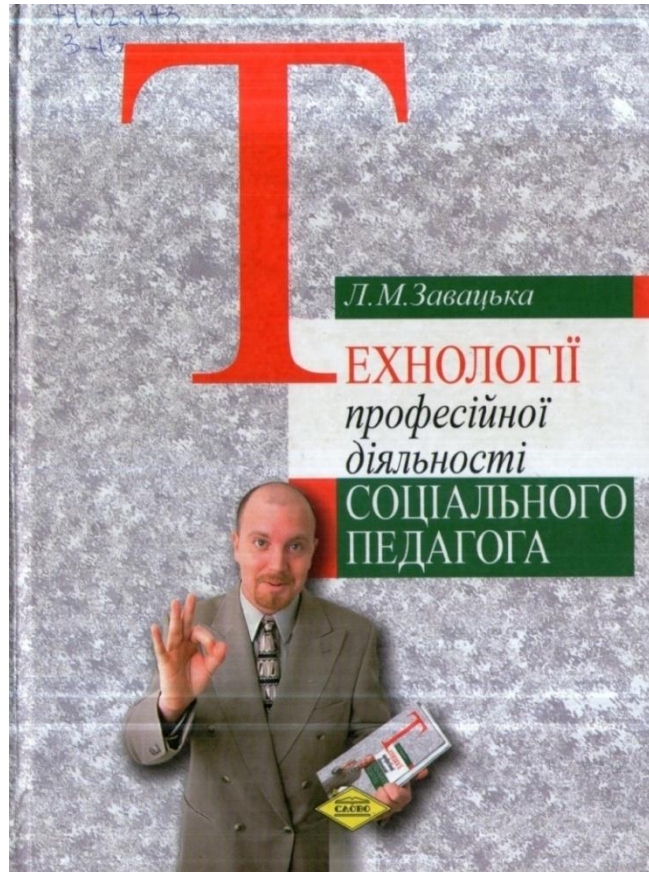
У навчальному посібнику розглянуто основні напрями роботи соціального педагога.

Настільна книга соціального педагога : нормативно-правові документи, вимоги щодо оформлення документації, технології та методи діяльності, робота зі школярами "групи ризику", зразки бланків обов'язкових документів / [авт.-уклад. О. Є. Марінушкіна, І. М. Вишнева, В. В. Носенко]. – Х. : Ранок, 2010. – 270, [2] с. : табл. – Бібліогр.: с. 263-267.

Сьогодні, коли визріла необхідність створення нових парадигм виховання, особливого значення набуває нова професія – соціальний педагог і, відповідно, розробки з питань соціальної педагогіки.

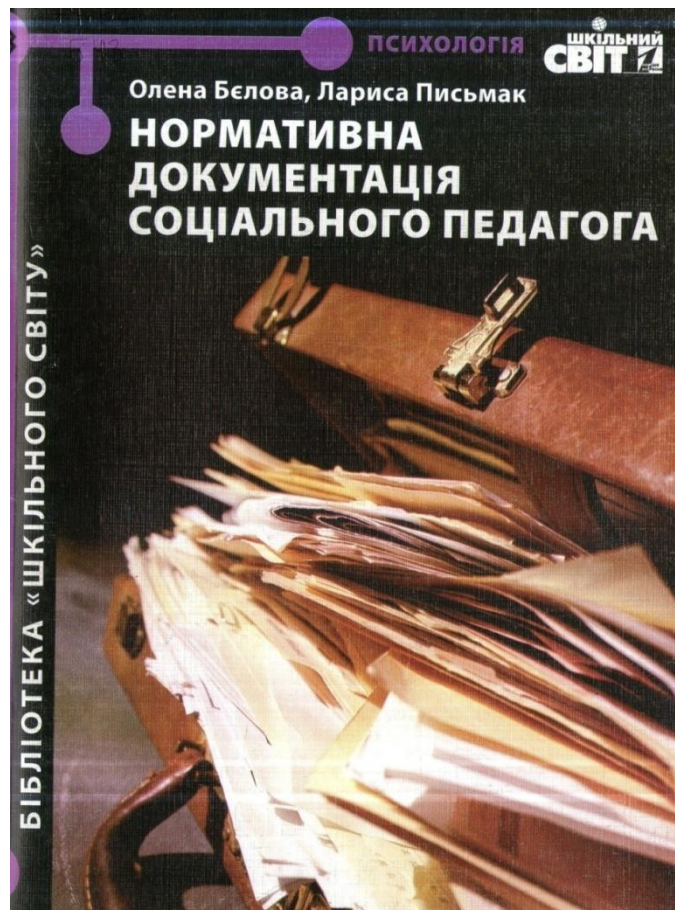
У даній книзі вміщено нормативні документи стосовно діяльності соціального педагога в ЗНЗ, вимоги до оформлення документації, методи роботи зі школярами «групи ризику». Подано зразки обов'язкових документів, витяги зі статей українського законодавства про відповідальність батьків за своїх дітей.

Завацька, Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога : навч. пос. / Л. М. Завацька ; МОН України. – К. : Слово, 2008. – 240 с.

Процес становлення нової професії завжди не позбавлений помилок і протиріч. Найбільш складним є питання змісту діяльності професій соціальної сфери. Особливо це стосується соціальної педагогіки як спеціальності, яка інтенсивно розвивається, узагальнюючи і впроваджуючи досвід соціально-педагогічної діяльності та розширюючи інноваційний пошук інтеграції теоретичних, практичних і технологічних знань.

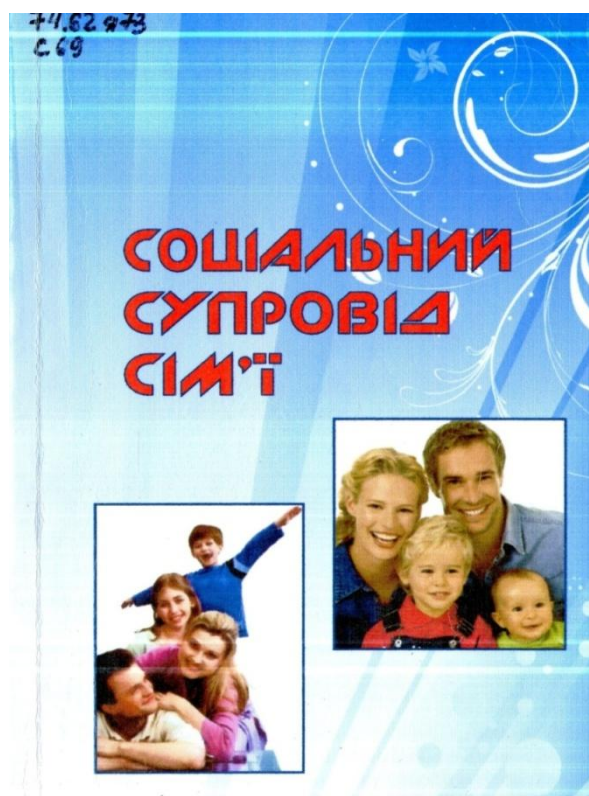
В посібнику узагальнено і систематизовано технологічні підходи до сучасної соціально-педагогічної діяльності. Розкрито теоретичні основи технологій соціально-педагогічної діяльності, а також запропоновано різні технологічні підходи до розв'язання найбільш типових на сьогоднішній день соціально-педагогічних проблем.

Бєлова, О. Нормативна документація соціального педагога / О. Бєлова, Л. Письмак. – К. Шкільний світ, 2008. – 120 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

Соціальні педагоги та практичні психологи навчальних закладів є головною ланкою в структурі психологічної служби освіти України. Саме тому діяльність соціального педагога регламентується Положенням про психологічну службу системи освіти України та іншими нормативно-правовими документами.

У книзі розглянуто актуальні психологічні проблеми виникнення та розв'язання педагогічних конфліктів, їх функції, різновиди, особливості регулювання і місце в житті особистості. Подано адаптований комплекс психологічних методик, які дають можливість запобігати виникненню конфліктних ситуацій, зменшити їх вплив на становлення особистості, групи, суспільства.

Соціальний супровід сім'ї : навч. пос. / уклад. : Г. В. Бондаренко. – 2-е вид., переробл. та доповн. – Умань : ПП Жовтий, 2011. – 100 с.

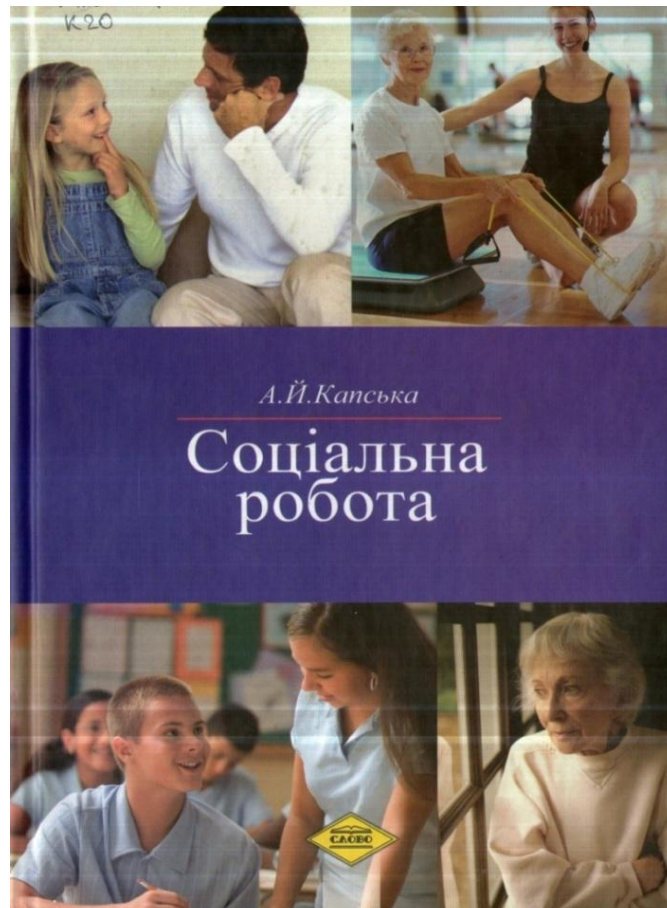
Усі ми родом з дитинства. Усе те, що закладається батьками, вихователями, дорослими, які перебувають поруч із дітьми, слугує фундаментом. Дитина і любов сім'ї, взаєморозуміння, довіра, повага одне до одного дуже актуальні нині.

Сьогодні, на жаль, широкого розмаху набуває таке явище, як сирітство. Органи опіки та піклування повинні стати на захист таких дітей.

Необхідним для розвитку діяльності по захисту дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків є соціально-правова просвіта майбутніх соціальних педагогів.

В підручнику вміщено основні методологічні засади соціально-правовиховної роботи соціального педагога, напрямки соціально-педагогічної діяльності у сфері соціально-правового захисту особистості, зміст та форми правової роботи з дітьми й молоддю шкільного віку.

Капська, А. Й. Соціальна робота : навч. пос. : реком. МОН України / А. Й. Капська. – К. : Слово, 2011. – 400 с.

Соціальна робота є прямим відображенням суті соціальної політики, яка охоплює численні і різноманітні аспекти життя. Високий професіоналізм у соціальній роботі є надзвичайно важливим чинником, оскільки цей вид діяльності належить до професій типу «людина – людина» і досить часто від прийнятих рішень фахівцем, який їх реалізує, залежить доля не однієї людини.

На основі глибокого вивчення та аналізу особливостей соціально-педагогічної роботи в Україні, запропоновано варіативні технології для спеціаліста соціальної сфери з урахуванням контингенту клієнтів, деякі методики організації життєдіяльності дітей і молоді з особливими потребами, роботи з підлітками і молоддю з особливими потребами, а також шляхи взаємодії, допомоги і підтримки кризових сімей та «дітей вулиці».

Посібник розрахований на студентів навчальних закладів, майбутніх працівників соціальних служб для молоді, соціальних педагогів, організаторів виховної роботи у сфері освіти.

Огляд підготувала провідний бібліограф Пінковська А. П.